

TADEUSZ MYŚŁOWSKI

ur. Piotrków; 1943

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	życie codzienne, Żydzi, ulica Kunickiego, podwórko, patroszenie ryb, dusza, refleksja

„Żydówka patroszyła ryby na podwórku”

Była bardzo ciekawa sprawa, bo na Kunickiego, tu gdzie ja mieszkałem, to na dole mieszkali Żydzi. I to była taka para, która mieszkała w suterynie. Proszę sobie wyobrazić, że oni raz na tydzień obierali ryby. To były jakieś bardzo tanie ryby, nawet nie wiem czy to nie były śledzie. Prawdopodobnie tak. No i obierali je na takiej surowej desce. A na podwórku było całe życie, cała masa dzieci i każdy reprezentował jakąś inną grupę społeczną... A my czekaliśmy na ten moment, jak ona będzie patroszyć te ryby. Bo ona patroszyła te ryby i wyrzucała dusze. Te dusze to była ta błona i w środku powietrze, to co utrzymuje rybę w wodzie. No i ta dusza to jak gdyby... to było coś niesamowitego, bo ja nie mogłem sobie umiejscowić co jest ta dusza. Znałem słowo „dusza” i wiedziałem z katolicyzmu, że dusza to jest coś bardzo efemerycznego. A tu była ta dusza jak gdyby fizyczna. I to była ryba, i to była krew, i to była jakaś niesamowita fizyczność tej duszy. I później w różnych momentach w życiu myślałem o tej duszy jako o czymś, co jest fizyczne, że nie jest tylko jakimś mitem, jakąś rzeczą efemeryczną.

Tak że, to była ta para tych Żydów, którzy mieli swoje życie, swoje obrządki, swoją religię i właśnie to byli jedyni ludzie innej orientacji religijnej, z którymi ja się w moim życiu spotkałem. Niemniej to było bardzo ważne, że coś takiego istniało. I proszę sobie wyobrazić, że oni mieszkali w suterynie i ta suteryna to było jak piekło, że tam nie było światła i tak dalej, i jak my się bawiliśmy w chowanego, to ta piwnica była jakimś piekłem. To tak że to było znowu coś takiego, że pewna warstwa ludzi żyła na powierzchni, a pewna gdzieś głęboko w ziemi, właśnie ze swoją kulturą, ze swoim obrządkiem, ze swoją inną religią.

Data i miejsce nagrania	1999-07-00, Lublin
Rozmawiał/a	Marta Kubiszyn
Transkrypcja	Dariusz Galicki
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"